

Vera, narodnost in civilnost po dnevu D

Z dnevom D menim seveda dan sprejema Slovenije v EZ in v zvezo Nato (North Atlantic Treaty Organisation). To seveda ne bo isti dan, a tu lahko to razliko abstrahiramo in štejemo obe sprejetji za dogodek enega dne. Kaj bo ta dan, če bo do njega prišlo, a najbrž bo, pomenil za človeka slovenske narodnosti, krščanske vere in demokratične civilnosti?

Najprej: zveza Nato in Evropska zveza sama po sebi nista istovetna pojava, med njima obstaja konfliktna napetost, v tej napetosti se lahko celo obe poškodujeta ali docela uničita – a v odnosu do Slovenije je to najprej vendarle en sam pojavni blok, saj si slovenski politiki skoraj vseh frakcij, sicer med seboj tako nasprotnih in skreganih, a v tem presenetljivo edinih, želijo od obeh vključitev istega: zagotovila višje življenjske ravni, večje oddaljenosti od nekdanjega gospodarja na Balkanu in večje varnosti pred sosedi. O tistih ciljih, ki so navdihovali pionirje evropskega združevanja (Adenauer, Schuman, De Gasperi ...), ki so predvsem prihajali iz katoliškega tabora in se jim ni moglo niti sanjati, da bo pol stoletja za njimi prav Francija, ta „hčerka katolištva” tako močno zadrževala tudi vsaj bežno sklicevanje na vero in Boga v pripravah na evropsko ustavo. Danes o duhu teh mož ni govora. Lepilo, ki začasno veže skupnost držav, vključenih v EZ, se imenuje *pragmatix* – drži pa tako dolgo in res samo tako dolgo, dokler je izpolnjeno to, kar je v imenu lepila obljubljeno.

Pa dajmo, predno se lotimo „velikih” vprašanj EZ in Nata, tudi v tem zapisu najprej preveriti, koliko adhezije je še v tem lepilu,

koliko so pričakovanja slovenskih zagovornikov obojne vključitve sploh upravičene in je njihova izpolnitev kolikor toliko verjetna.

Najprej seveda to, kar povprečnega državljana in njegovega poslanca v parlamentu in izvrševalca v vladi najbolj zanima: življenjski standard. Avstriji, ki denimo že prej ni sodila ravno med najbolj nerazvite evropske države glede standarda njenih prebivalcev, se je ta po vključitvi v EZ dejansko znižal. Obljube o prihranku tedanjih 1.000 ATS na prebivalca letno, so kmalu postale samo še tema za beljaški pustni karneval, političarka avstrijskih socialistov mag. Brigitte Ederer pa se je še pravočasno preselila v zasebno gospodarstvo (značilno umikališče socialistov!), da volilci, ki so ji nasledli, ne bi začeli izterjavati obljubljenega prihranka. So pa seveda tudi države, ki so z vključitvijo v tem smislu pridobile, kakor npr. Španija, Portugalska in Grčija. Te so, podobno kakor svoj čas Makedonija in Črna gora v Jugoslaviji ali južna Italija in Sicilija v Italiji, deležne velikanskih subvencij. Cena za to seveda ni tako nizka. Prestrukturiranje in preusmeritev celotnega kmetijstva v plantažno kmetijsko industrijo, ki pomeni konec tradicionalnega kmetskega stanu in njegove kulture, povečanje količin nezdrave, čeprav cenejše hrane na velikem evropskem trgu, ob tem pa tudi počasno propadanje tal in sprememba klimatskih razmer z dolgoročnimi katastrofalnimi posledicami. A glede na to, da traja mandatna doba politikov bistveno manj, kakor pa mandatna doba kultivirane krajine in atmosfere, to trenutno ne dela na nikogar razen morda na aktiviste gibanja *Green-*

peace nikakršnega vtisa. Treba pa je reči, da se je življenjski standard v tem času močno dvignil v Švici, čeprav so ji avstrijski politiki pred letom 1994 zaradi njenega vztrajanja pri „izolaciji“ napovedovali množični eksodus njene industrije in splošno propadanje gospodarstva. Žal politikov zaradi napačnih prerokb ni mogoče klicati na odgovornost, celo z oblastnih pozicij jih skoraj ni mogoče spraviti, saj večina državljanov vse lažne napovedi prej pozabi, kakor pa se posuši črnilo križcev na njihovih volilnih glasovnicah.

Ali se bo v EZ kaj boljše godilo Sloveniji, je zelo vprašljivo. Komentatorka najuglednejšega avstrijskega dnevnika Die Presse Karin Kneissl zapiše (6. 3. 03) v komentarju z naslovom „Novi strahovi pred slovensko prevlado“, kjer hvali trenutno slovensko gospodarsko ekspanzijo na Balkanu, vendar tudi stavek: „Fleksibilnost je naložena slovenskim podjetjem tudi pred vstopnim letom 2004, če bo odpad bilateralnih sporazumov o svobodnem trgovanju kot posledica pristopa k EZ cvetočemu slovenskemu gospodarstvu dokaj zanesljivo postavil nasproti dušecho oviro.“ Velika gospodarska obzorja velikega evropskega trga so velika pač samo načelno in v veljavi za celoto, ne pa tudi za vsakega posameznega udeleženca. To je približno tako, kakor pa če kakemu slovenskemu pisatelju izdajo knjigo v angleščini v 500 izvodih in potem v slovenskih časnikih pišejo o „prodoru slovenske literature v angleškem svetu“. Naivni bralci in ne manj naivni novinarji ne znajo izračunati, da je izid v 2000 izvodih v romunščini natanko štirikrat večji „prodor“ kakor pa v 500 izvodih v še tako veliki angleščini. Razen, če šteje angleški bralec za štiri neangleške, s čimer moramo pri slovenski za-mejenosti in zakompleksanosti pred „velikim svetom“ prav tako računati. A najmanj, s čimer se bo morala spopasti Slovenija po vključitvi, bo dolžnost prestrukturiranja lastnega kmetijstva, kar v jasnem jeziku pomeni: uni-

čenja kmečkega stanu in kultivirane krajine, kakor smo jo dobili v dediščino od očetov in kakor bi jo bilo dobro izročiti vnukom, če bi to še mogli in smeli. Na Poljskem je kmečki stan še tako močan (ker je kmetovanje tam v ključu zahodne poljedeljske industrije „zaostalo“ in se z njim ukvarja še skoraj pol prebivalstva), da se je politično organiziral in je postal resen nasprotnik pripravljenosti poljskih politikov, da ukinejo suverenost Poljske. V Sloveniji je propadanje kmečkega stanu že tako daleč, da kmetje ne pomenijo resnejše politične skupine in se vlada lahko njihovim kritičnim glasovom samo posmehne. Manj sproščeno se bodo vlada in tisti, ki ji verjamejo, smejali tedaj, če se bomo vsi skupaj znašli – in to ni tako neverjetno – v podobni kataklizmi kakor v letu 1918 ali 1945, ko so se prebivalci velikih mest lahko za silo preživeli samo s tem, kar so dobili pri svojih sorodnikih na deželi. Današnji meščani takih sorodnikov v glavnem nimajo več.

Kako ravnajo velike države EZ z manjšimi v sicer isti družbi „enakopravnih“, lepo kaže avstrijski primer urejanja tranzitnega prometa čez Solnograško in Tirolsko. Avstrija preprosto ne more več določati režima tovarnega prometa po cestah, gospodar avstrijskih cest je EZ in ne Avstrija sama. Natanko tako bo tudi s Slovenijo. Slovenija bo prej ali slej zreducirana na evropsko prometno, predvsem seveda cestno križišče. To bo gotovo tudi blagoslov za posamezne gospodarske veje in za posamezne družbene in državne sektorje, obenem pa veliko prekletstvo za prebivalstvo, ki bo moralo živeti na tem območju. To je del in druga plat tega domnevno povečanega življenjskega standarda po vključitvi Slovenije v EZ in Nato.

Ali pomeni vključitev Slovenije v EZ in Nato tudi dodatni odmik in dokončno razrešitev od nekdanjih južnih gospodarjev? Prav to se mi zdi zelo dvomljiva reč. Kmalu za Slovenijo bodo v isti evropski in atlantski struk-

turi namreč vključene tudi države, s katerimi smo nekoč sestavljali isto Jugoslavijo: Hrvaška, Bosna, Srbija, Črna Gora, Makedonija, a najbrž tudi še Albanija, Romunija in Bolgarija. In ko bodo v Bruslju začeli resneje razmišljati o „regijah“, ki naj bi namesto nacionalnih držav v resnici sestavljale neko bodočo evropsko federacijo ali vsaj konfederacijo, bodo kmalu prišli na zamisel o „balkanski regiji“, v katero bodo skoraj gotovo stlačili tudi Slovence. Središče te nove/stare „regije“ skoraj zanesljivo ne bo Ljubljana ali Zagreb, temveč dokaj verjetno nam že nekoliko znani Beli grad. Tako si bo EZ, ki nima namena sistemsko in pravično rešiti evropskega jezikovnega vprašanja, temveč ga „rešuje“ pragmatično, se pravi, ga sploh ne rešuje, temveč upošteva vsakokratno stanje moči, v svoji navidezni enakopravnosti jezikov prihranilo slovenščino in bo za južnoslovanske narode sprejelo kar skupni regijski jezik, prenovljeno in znova aktualno srbo-hrvaščino. Vsega tega ne napovedujem kot vedeževalec, vse to se ne bo nujno tako zgodilo, a za vse to je veliko možnosti, sam pa tak scenarij vidim tudi kot zelo verjeten. Zame to ne bi bila nikakršna katastrofa, o kristjanovi pripravljenosti, da v vsakršnih okoliščinah živi v skladu s svojo vero, bomo govorili nekoliko pozneje, a to bi bila vsekakor katastrofa za te, ki propagirajo vključitev iz motivov definitivne ločenosti od nekdanjega balkanskega zaledja.

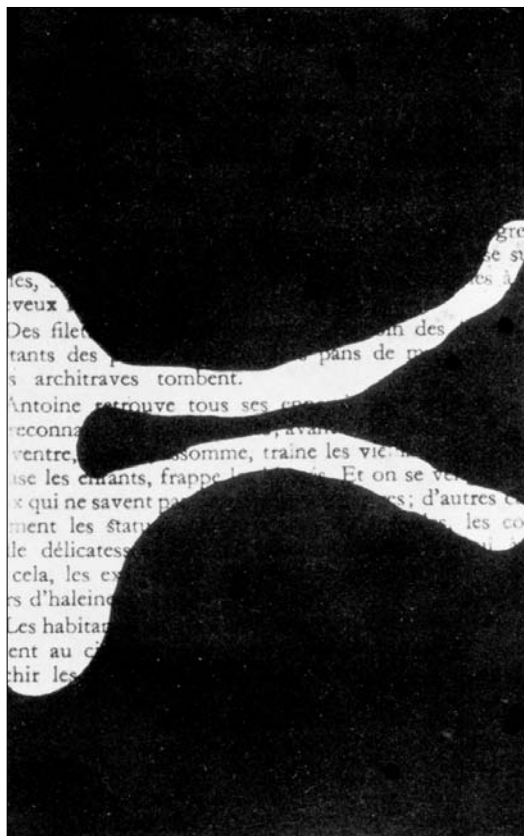
Kako pa je z varnostjo pred apetiti sosedov? V glavnem gre za dve sosedbi: Italijo in Hrvaško. Pred tem, kar nam najbrž pripravlja Italija, nas zveza Nato ne bo branila, ker njena pravila v primeru spora med članicami ne dovoljujejo intervencije. Zato Nato tudi ni posegla v državni in vojaški spor med Grčijo in Turčijo – in enako ne bo posegla, če bi denimo italijanske čete zasedle ozemlje do Postojne. Pred eventualnim napadom Hrvaške nas bi Nato sicer načelno smela braniti, a tudi vključenost ni garancija, da bi to v vojaškem

smislu tudi res storila. A tudi to vprašanje bo kmalu odveč, saj bo gotovo tudi Hrvaška kmalu sprejeta v isto atlantsko organizacijo. Pred kom naj nas bi torej Nato branila? Mor-da pred Severno Korejo. A pred to ima respekt celo Amerika, ki ob njej pozablja na vse, kar sicer očita Sadamu Huseinu. Tudi za Ameriko – in ne manj za v bistvu ameriško organizacijo Nato – postane še tako hud razbojnik diplomatski partner, če je kot razbojnik dovolj velik in dovolj nevaren! Če natanko premislimo, nas Nato skoraj gotovo ne bi branila niti pred sicer nekoliko manj verjetnim napadom Severne Koreje ...

Pred kom torej? Še najbolj realistična ocena je, da bi bila Nato dokaj zanesljiva obramba državne nomenklature pred lastnimi državljani. „Novi red“, kakor ga napovedujejo ZDA s svojim ignoriranjem svetovne skupnosti narodov na vseh nivojih, predvsem pa še na nivoju mednarodnega prava in pojavljajočega se svetovnega prava za preganjanje vojnih zločincev in s pooblastili lastnim službam, ki preprosto „povozijo“ vsa pravila nacionalne suverenosti, kolikor je je sploh še ostalo, bi prek udeležnosti v zvezi Nato prišel tudi v Slovenijo. Slovenski državljani ne bi bil več le pod skromno lečo lastne državne policije, temveč pod pravim vrhunskim opazovalnim sistemom velesile, ki si jemlje pravico določati, kdo je civiliziran in kdo je barbar, kdo je demokratičen in kdo totalitaren – koga se velja znebiti ali ga vsaj ovirati in koga velja potiskati navzgor in naprej. Vse to pa ni navzkriž z lastno politično elito, ki je nobena stvar ne skrbi bolj kakor pa, če bi vsaj del državljanov postal razsoden in buden tudi na političnem področju. Danes ta nevarnost še ni velika, večji del slovenskega prebivalstva še vedno leži v politični komi, a večno ne bo tako. Tedaj bo razmeroma ugodno, imeti nad seboj dežnik tako močne obrambe ameriškega načina življenja in vladanja, kakor ga pomeni Nato z vsemi svojimi „linki“.

Ob vseh teh političnih pomislekih zoper vključevanje Slovenije v EZ in Nato pa obstaja argument, ki je v svoji preprostosti – a samo res preproste stvari zares zanesljivo delujejo! – prav šokanten, v svoji resničnosti pa že tisočletja, kar pomni zgodovina, preverjen. Doslej se še ni zgodilo, da bi bila kakršna koli pobuda katere koli vlade na svetu v prid in dobro njenega prebivalstva. Vlada lahko naredi tu in tam tudi marsikaj dobrega v odgovoru na dogodke in izzive, o tem ne dvomim. Še nikoli pa ni prišlo kaj dobrega iz pobude, ki bi prišla iz vlade same. Za vlado velja nasvet Bernarda Shawa, ki sicer zadeva moške in ženske: „Ničesar ne naredi, ne da bi vprašal za nasvet ženo! Vprašaj jo, dobro jo poslušaj, potem pa naredi ravno nasprotno od tega, kar

ti pove, in to je pravo!” se glasi nasvet enega največjih literarnih šaljivcev evropske literature XIX. stoletja. Ne vem, če ta cinična duhovitost res tako dosledno drži za nasvete iz ženskih ust. Vsekakor pa drži za vlado: Poslušaj in beri, kaj predlaga in forsira vlada. Potem pa se odloči ravno za nasprotno, to je namreč prav – tako bi se lahko glasila prilagojena verzija Shawove modrosti za našo rabo. Dobre stvari namreč ne potrebujejo propagande in celo pritiskov. Dobre reči ne potrebujejo skrivnega komplota celo s kako versko skupnostjo, ki bi za nekaj vrnjenih stvari delala – ne v džamiji, temveč kar v cerkvah, iz katerih se dvigajo k nebu zgolj molitve in psalmi! – propagando za pristop k Natu. Če je torej vlada prisiljena uporabiti taka sredstva

Tim Rollins + K. O. S. (skupina):
Skušnjave sv. Antona, XXI, mešana tehnika, 1990.

za propagiranje neke svoje pobude, potem za deva smrdi že od vsega začetka!

Državljanu Slovenije – kakor tudi katere koli druge države v podobnem položaju – se bo z zelo verjetnim vstopom v EZ in Nato pisalo slabše, kakor se je doslej, razen na nekaterih posebnih področjih, za katera pa je današnji pozunanjeni in konzumni človek seveda bolj zainteresiran kakor pa za tista, ki so sicer pomembnejša. Možnost, da brez komplikacij pripelješ nov avto iz Danske, kjer je morda za četrtno cenejši, je za večino ljudi danes pomembnejša, kakor pa velika verjetnost, da bodo industrijski živilski izdelki iz Danske izrinili z domačih prodajnih polic še zadnje ostanke doma pridelane hrane. A kako se piše narodnjaku, pripadniku enega izmed narodov in jezikov te države: Slovencu, Italijanu, Madžaru, Romu, Nemcu, Hrvat, Srbu, Bošnjaku, Makedoncu, Albancu ...?

V Evropi je že davno neformalno uzakonjena drža, s katero komisariji EZ trdno računajo in se jim račun v glavnem tudi lepo izide, francosko govoreči Quebecani pa ji pravijo *à-plat-ventrisme*, čemur bi se po naše reklo „plezanje po trebuhu“, pomeni pa odnos, ki ga imajo evropski narodi do angleščine, s tem pa tudi do anglo-ameriškega imperija. To, kar je bilo za Slovence vedno nekaj sramotnega in moralno manjvrednega: če so se plazili pred nemščino ali pozneje srbohrvaščino, je v Evropski zvezi zakon in vršina: plaziti se pred angleščino. V času dvojne monarhije so slovenski šolarji nagajali k nemčurstvu nagnjenim sošolcem in jim popackali bele paradne nogavice s črnilom in prirejali z njimi prave šolarske in študentovske bitke. Danes bi to kazni doživel ne angleževski apostat, temveč tisti, ki bi se angleščini ne hotel podvreči in je ne bi hotel tebi nič meni nič priznati za jezik vsega človeštva. Ob tej histeriji, v angleženju prehitovati Angleže same, se celo razumni Švicarji odmikajo od svojega znamenitega modela

sistemske štirijezčnosti, in tako kantoni z nemško govorečim prebivalstvom mečejo iz šolskega programa kot prvi tuji jezik francoščino, čeprav so francosko govoreči njihovi neposredni sosede in sodržavljeni, namesto nje pa uvajajo angleščino. Če se je tako daleč spozabil doslej razmeroma razumni „Eidgenosse“, čemu bi ohranil v tem pogledu več časti in pameti podalpski tihotapec s soljo in brusi?

Evropska zveza – še toliko manj pa Nato, ki v osnovi niti ni evropski, temveč ameriški stroj – noče niti pomisliti, da bi se vsaj za uro debate resno vprašala o svoji komunikacijski paradigmi in praksi. Če je že doslej, z 11 „uradnimi“ jeziki bila jezikovna enakopravnost v EZ zgolj formalna, ne pa tudi delovna, vsakdanje dejanska, potem bo z deseterico novih članic, od katerih bo vsaka prinesla s seboj v EZ tudi svoj jezik (jeziki znotraj posameznih držav, ki nimajo statusa „državnega jezika“ so iz te formalne „enakopravnosti“ tako ali tako že vnaprej izključeni!), ta formalna enakopravnost še toliko bolj zgolj formalna, kolikor bo sploh ostalo celo pri tem. Vse kaže, da bo absolutna dominacija angleščine, ki se sicer skriva za pragmatično neformalnostjo „delovnega jezika“, ki postaja nezakonita „lingua franca“ Evropske zveze, postala dejstvo, ki ga nihče ne bo uzakonil, a bo veljalo bolj kakor vsak sprejet zakon. S slovenskega vidika in z vidika drugih jezikov, rabljenih v Sloveniji, je naposled vseeno, ali bodo na najvišjem nivoju EZ uveljavili nekakšno kozmetično rešitev s tremi vodilnimi jeziki: angleščino, francoščino in nemščino namesto enega samega, angleščine, ali pa bo ostalo kar pri čisti angleški dominaciji, kar je verjetnejša rešitev: slovenščine bo v Bruslju in Strasbourgu toliko, kolikor je bodo plačali iz Ljubljane, a kaj, ko bo kmalu v Ljubljani sami slovenščina postala nekako odvečna, saj bo jezik „kariere“ vse bolj samo še angleščina. Najprej se bodo v Sloveniji pojavile šole utrakvističnega

značaja, kakršne poznamo iz avstrijske zgodovine, le da bo vlogo nemščine prevzela angleščina, nazadnje pa bo ostalo samo še pri enojezičnih angleških šolah. Slovenščine nihče ne bo prepovedoval ali preganjal, toliko je angloameriški imperializem brihtnejši, kakor je lepo povedal Cankar v svojem predavanju „Slovenci in Jugoslovani” v ljubljanskem Mestnem domu 12. aprila 1913, ko je hvalil neumnost avstrijske diplomacije v primerjavi z angleško, saj nas je ta narodnostno naravnost prebujala, kakor na Koroškem dr. Feldner in dr. Haider še danes, ne da bi to hotela, narodnostno prebujata koroške Slovence in jim tako podaljšujeta življenje, ker njuna pamet ne prekaša pameti nekdanje avstrijske oblasti in birokracije, iz katere se je norčeval Cankar. Proti avstrijski in pozneje srbski pameti je Slovenec do neke mere cepljen, ne pa tudi proti pameti angleške politike, ki se je je upravičeno bal Cankar že tedaj, ko prvi jezik sveta še ni bil angleščina, ampak nesporno francoščina! Angloameričani znajo svoje drago, čeprav ne tudi vedno najboljše blago prodati tako, da ima kupec, potem ko je veliko, vse preveč plačal, še moralnega mačka, da je dobil darilo, ki si ga pravzaprav ni zaslužil. Če so germanizacijo Slovencev Nemci plačevali s svojimi Schulvereini in s svojo Schulmarko, če so jo plačevali celo s ponudbo brezplačnih učbenikov in drugih socialnih prednosti za učence, ki so jih starši vpisali v nemško namesto utrakvistične šole, pa je pri germanizaciji z otoka (tudi angleščina je germanski jezik!) tako, da žrtev sama in z velikim navdušenjem plačuje svoje lastno postopno odpravljanje in nazadnje najbrž uničenje. Kakor je tudi najbolj siromašen Rus pripravljen v Moskvi plačati za hamburger ali coca-colo isto ceno kakor denimo Dunajčan, čeprav je za Rusa to finančna katastrofa, a kult Amerike zanj vreden te strašne cene, tako je tudi slovenska nomenklatura pripravljena plačati kakršno koli ceno, samo da bi

se novi rodovi Slovencev germanizirali v angloameriški verziji, ki je pač tržno uspešnejša, kakor je bila nekoč nemška.

Kaj čaka Slovenca kot državljana in Slovenca kot pripadnika majhnega naroda po dnevu D, je bolj ali manj določeno vnaprej. Govorim seveda v tipskem smislu, ne pa tudi v smislu posameznih možnih izjem. Saj se tudi po nemško in po srbsko niso opičili vsi, kakor se danes skoraj vsi po angleško. A pretežna večina jih bo drvela za prvim kozlom tja, kamor vodi pot, po kateri slepec slepca vodi ...

Ostane nam vprašanje, ki je za verujočega najbolj pomembno: Kakšen vpliv utegne imeti ta vključitev na duha in vero oseb, ki bodo vanjo zajete?

V tem pogledu sem dosti večji optimist. Usoda je namreč usodna samo za tistega, ki je brez vere ali ki vero – bolje bi bilo reči nazor o obstoju „višje sile” – sicer ima, a po njej ne skuša uravnavati svojega vsakdanjega življenja. Za zares verujočega namreč usoda nima usodnega pomena. Ta ne stavi na usodo, temveč na Boga svoje vere, ki je hkrati Bog in gospodar velike občečloveške zgodovine, tudi zgodovine posameznih narodov, a tudi življenjske zgodbe posameznega človeka. Zanj velja Jezusova beseda, da: „Nič ni zunaj človeka, kar bi ga moglo omadeževati, če pride vanj, ampak ga omadežuje to, kar pride iz človeka.” (Mr 7,15) To seveda ne velja le za manjše stvari, od hrane, ki je v nekaterih verstvih tabuizirana, pijač in poživil, pač pa velja v enaki meri tudi za vse okoliščine, v katerih človek živi ali mora živeti, tja do zgodovinskih in političnih. Temeljna verska resnica, ki smo se je v času komunistične diktature premalo zavedali in smo tako preveč pozornosti namenjali nečemu, kar se samo v sebi in od sebe uje in izniči, je ta, da lahko človek v vsakem sistemu, tudi najbolj krivičnem in nasilnem, živi sveto in zveličavno. Človekova vernost v mislih, besedah in dejanjih in

Božja milost nista omejeni ali ovirani z zunanjimi okoliščinami, tudi s tistimi ne, ki jih imamo v kakršnem koli pogledu za najhujše! Zato bo tisti, ki res veruje in ki je svojo vero tudi dobro premislil in je pri tem deležen tudi Božje pomoči, v protičloveškem sistemu sicer skušal kolikor je mogoče lajšati bremena tistim, ki so jim naložena, zmanjševati njihovo trpljenje in jih tolažiti v njihovi stiski, v osnovi pa bo do trenutno vladajočega sistema ravnodušen, saj ve dvojce: prvič, da je tudi divjanje moči in sistemov del Božje zgodovine in sodbe, ki pa nima nobene moči in slabega učinka nad tistimi, ki zaupajo v Boga in mu služijo – in drugič, da jih vse to prav nič ne ovira v njihovi veri in življenju po veri. Res je, da je v takih sistemih javni pouk o veri največkrat prepovedan ali vsaj oviran – a nihče ni oviran v tem, da se sam pogloblja v vero in v njej napreduje. Res je, da je v takih sistemih prepovedano ali ovirano socialno delovanje Cerkve in tudi njenih posameznih udov – a kakor je možno prepovedati Caritas, vendar nikomur ni možno prepovedati karitativnosti! Ljubezni ni mogoče ne prepovedati ne ovirati. To pa je glavno kristjano orodje in njegova glavna metoda. Svetne moči lahko vzamejo človeku in Cerkvi samo stvari, ki so od sveta in pripadajo svetu. Nadsvetne moči so zares verujočemu na voljo tudi v najtemnejši zaporniški celici ali v najrevnejših razmerah telesnega in duševnega življenja.

Kakor so se torej rojevali hudobni, prilagodljivi in svetniški ljudje pod vsemi mogočimi tiranskimi in poltiranskimi ureditvami XX. stoletja, rojevali, rastle in umirali v Gospodu ali v njegovem nasprotniku tudi med Slovenci, tako bo tudi v XXI. stoletju, ki vsaj v svoji prvi polovici pripada znamenju Evropske zveze in zveze Nato. Zunaj ali znotraj EZ

in zveze Nato bo tudi Slovenec postavljen pred isto vprašanje, kakor ga je Gospod izrekel učencem in je Peter zanje odgovoril: „Dejal jim je: Kaj pa vi pravite, kdo sem? – Simon Peter je odgovoril; rekel mu je: Ti si Mesija, Sin živega Boga.” (Mt 16,15) Pri igri „Lepo je biti milijonar” je treba prav odgovoriti na 15 vprašanj, med katerimi je le malo razumnih, le malo takih, kjer odgovor ne bi bil prazna marnja. Pri igri „Lepo je biti zveličan” pa je treba prav odgovoriti na eno samo vprašanje, in to ni vprašanje o kuloarskih novicah iz dekadentnega sveta najbogatejših, najlepših in najbolj razvratnih, temveč je to vprašanje, ki zadeva človekovo pozicijo v kozmosu in v zgodovini, pred samim seboj in pred njegovim Stvarnikom. Kdor bo tudi v bližnji in daljni prihodnosti znal, kakor Peter v Cezareji Filipovi, prav odgovoriti na to vprašanje, kdo je Mesija, ta bo svoje življenje rešil, tudi če bodo prav tedaj nanj streljali, metali bombe ali ga kakor koli drugače od zunaj ogrožali.

Kakor bi lahko tisti iz moje generacije, ki nismo mogli sprejemati laži komunizma, mirneje in bolj ravnodušno gledali na ta nečedni pojav zgodovine, ki pa si ga ni izmislil človek, temveč demon, ki ga ni varoval in ohranjal človek, temveč ga je dopuščal v svoji modrosti, ki je človek ne razume, Bog, ko bi imeli več Kristusove vere, kakor smo imeli krščanskega naziranja, tako bo tudi mlajši rod lahko sproščen v času, ki je pred nami, pa naj Slovenija pride v hišo EZ in Nata, ki nikakor ni Božja hiša, ali ne. V obeh primerih bo vprašan nekaj čisto drugega, kakor pa napovedujejo pisarne v Bruslju. Vprašan bo kakor učenci ob enem izmed treh izvirov Jordana – in čas, ki mu je dan, znotraj ali zunaj EZ in Nata, naj uporabi za to, da bo odgovoril kakor Peter: Ti si Mesija, sin živega Boga!